

Consiliul Județean Covasna
Kovácszna Megye Tanácsa
Covasna County Council

RAPORT DE CERCETARE

Analiza ex-post în vederea evaluării campaniei informative legată de elaborarea planului de management al ariilor protejate din județul Covasna, nr. 1751/OISB/31.05.2012 din cadrul programului POS MEDIU

noiembrie 2015

Cuprins

1. Metodologia	3
1.1. Definirea problemei, scopul analizei	3
1.2. Aria geografică în care se realizează analiza	4
1.3. Rezultate anterioare, prezentarea rezultatelor.....	4
1.4. Durata analizei	4
1.5. Formularea ipotezelor	4
1.6. Conceptualizarea analizei, operaționalizare și indicatori.....	5
1.7. Selectarea metodologiei.....	7
1.8. Metodologia realizării eșantionului	7
1.9. Colectarea datelor	9
2. ANALIZA Ex-Post.....	10
2.1. Date generale.....	10
2.2. Probleme cotidiene, cercul de interese	11
2.3. Întrebări referitoare la ariile protejate.....	14
2.4. Gradul de conștientizare a protecției mediului înconjurător.....	23
2.6. Concluzii	28
3. Anexa – Chestionar	30

1. METODOLOGIA

1.1. Definirea problemei, scopul analizei

Analiza s-a realizat înaintea și după derularea campaniei de informare legată de ariile protejate Natura 2000 în cadrul proiectului „Managementul adecvat al ariilor naturale protejate Munții Bodoc-Baraolt, Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului, Tinovul Apa Roșie, Tinovul Apa Lină-Honcsok, Oltul Superior, Râul Negru, Ciomad-Balványos și Mestecănișul de la Reci”, referitor la managementul celor șase arii protejate din județul Covasna, în cadrul POS Mediu. Valoarea acestor arii protejate și în unele cazuri chiar și existența acestora este mai puțin cunoscută de locuitorii zonei, de aceea a fost nevoie de organizarea campaniei de informare în cadrul proiectului sus amintit.

Scopul analizei este evaluarea ex-ante și ex-post a informațiilor de care dispune populația locală, astfel încât eficiența campaniei de informare să fie măsurabilă. Totodată analiza ex-ante dorește să ofere detalii despre obiceiurile de informare și canalele de informare, astfel încât să asigure derularea campaniei și să se adreseze persoanelor intervievate prin cele mai eficiente canale de informare, iar analiza ex post oferă detalii despre eficiența campaniei de informare și despre schimbările bazei de informații a populației participante în activitățile de informare, cu privire la ariile naturale protejate Natura2000 din județul Covasna.

Obiectivele analizei ex-ante sunt următoarele:

- Analizarea gradului de cunoaștere a populației legată de ariile protejate și analizarea gradului de conștientizare a protecției mediului
- Analizarea canalelor de informare folosite de populația locală și analizarea modului de accesare a informațiilor
- Analizarea problemelor cotidiene și analizarea intereselor

Analiza ex-post dorește să monitorizeze în primul rând efectele campaniei de informare, aceasta însemnând de facto repetarea analizei ex-ante, deoarece eficiența activității de informare se poate evalua prin schimbarea valorilor măsurate în faza inițială. Astfel obiectivele analizei ex-post sunt următoarele:

- Analizarea gradului de cunoaștere a populației legată de ariile protejate și analizarea gradului de conștientizare a protecției mediului

- Analizarea problemelor cotidiene și analizarea intereselor, precum și analizarea schimbării modului de accesare a informațiilor

1.2. Aria geografică în care se realizează analiza

Analiza s-a realizat în localitățile care aparțin celor șase arii protejate și anume: Munții Bodoc-Baraolt, Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului, Tinovul Apa Roșie, Tinovul Apa Lină-Honcsok, Oltul Superior, Râul Negru, Ciomad-Balvanyoș și Mestecănișul de la Reci.

1.3. Rezultate anterioare, prezentarea rezultatelor

Anterior analizei ex post s-a realizat analiza ex-ante, datele celor două studii realizate fiind comparate și prezentate în cadrul prezentului document.

1.4. Durata analizei

Analiza ex-post s-a desfășurat luna noiembrie 2015 la finalul campaniei de informare.

1.5. Formularea ipotezelor

Ipotezele analizei ex-ante au fost următoarele:

1. Gradul de informare generală a populației în legătură cu existența, valoarea și avantajele ariilor protejate și în legătură cu proiectul referitor la elaborarea planurilor de management este relativ scăzut.
2. Majoritatea populației simte numai dezavantajele care apar în urma apartenenței de ariile protejate.
3. Sensibilitatea și activitatea populației față de problemele comunitare este relativ scăzută, oamenii se preocupă în special de problemele individuale, iar efectele interne sunt privite ca și caracteristici.
4. Starea mediului ambiant și a mediului natural nu este o problemă prioritară în rândul populației.
5. În privința problemelor comunitare populația dobândește informațiile în special din partea cunoștințelor și din surse locale de informații.

Ipotezele analizei ex-post sunt următoarele:

1. Gradul de informare a populației în legătură cu ariile protejate a crescut datorită campaniilor de informare.
2. Atitudinea s-a îmbunătățit/ a apărut o atitudine pozitivă în rândul populației legată de ariile protejate.
3. Comparativ cu analiza inițială a crescut deschiderea populației față de rezolvarea problemelor comunitare.
4. Comparativ cu analiza inițială, populația a devenit mai sensibilă față de problemele de mediu, a înțeles importanța protecției mediului și efectele stării mediului asupra vieții cotidiene.
5. A crescut gradul de cunoaștere legat de proiectul care elaborează planul de management.

1.6. Conceptualizarea analizei, operaționalizare și indicatori

Următoarele elemente se încadrează în cadrul analizei:

- Gradul de informare: nivelul de cunoștințe a populației în tema amintită (arii protejate)
- Conștiință față de mediu: care este locul ocupat de protecția mediului în viața cotidiană și în sistemul de valori a populației locale.
- Cercul de interese: cercul principalelor probleme care influențează viața cotidiană.
- Efecte: cercul schimbărilor din exterior care afectează viața cotidiană.
- Canale de informare: modul de transmitere a informațiilor care sunt în interesul comunităților și persoanelor individuale, precum și sursele de informare legate de evenimentele comunitare.
- Grupul țintă: cei care locuiesc în localitățile din aria zonelor protejate, cei care beneficiază de avantajele și dezavantajele oferite de aceste zone, și cei care sunt afectați de acestea.

Analizarea conceptelor în cadrul chestionarului adresat populației se realizează prin întrebări directe și întrebări recapitulative, totodată se analizează corelația acestora și corelația lor față de variabilele independente.

Analizarea conceptelor și măsurarea ipotezelor se realizează prin intermediul următorilor indicatori:

1. Gradul de informare: Gradul de informare legat de ariile protejate va fi analizat prin profunzimea cunoștințelor existente în acest sens (începând de la nivelul „ați auzit de...” până la nivelul informațiilor concrete).
2. Gradul de conștientizare a protecției mediului: gradul de conștientizare a protecției mediului în acest caz se analizează exclusiv prin atitudinea față de elementele mediului înconjurător (faună și floră, râuri, pâraie, etc.). Pot fi diferențiate următoarele nivele: 1.) Neutralitate 2.) Angajament real; 3.) Component sentimental.
3. Analiza cercului de interese se realizează prin analizarea relației față de principalele problemele cotidiene (de ex.: neutru, nu mă îngrijorează prea mult, mă îngrijorează zilnic):
 - Probleme financiare
 - Probleme sentimentale
 - Situația comunității
 - Problemele de mediu
 - etc.
4. Analizarea efectelor: pornind de la mediul familial cercul crește continuu (localități, județ, stat, UE), crește și relația față de anumite elemente definite (infrastructura, reglementări locale, dezvoltări, politica fiscală, finanțări, etc.), precum și efectele acestora față de viața cotidiană (nu afectează, afectează în mod negativ, afectează în mod pozitiv).
5. Analizarea surselor de informare: Am analizat principalele surse de informații ale știrilor și noutăților legate de viața cotidiană și comunitate, precum și relația dintre tipul informațiilor și sursele de informare. Totodată am analizat relația față de diversele canale de informare și frecvența lor de

utilizare, astfel putem diferenția mai multe nivele după cum urmează (surse de informare primare, surse indirecte, sau surse de informare de încredere, etc.)

6. Grupul țintă: aici putem delimita mai multe nivele în funcție de modul în care este folosită zona protejată și anume individul utilizează localitatea numai ca domiciliu sau desfășoară și activități economice în localitatea din zona protejată. Astfel putem delimita persoane individuale afectate în mică măsură, în măsură medie și în mare măsură.

1.7. Selectarea metodologiei

Cea mai adecvată metodă în vederea analizării obiectivelor de cercetare și analizării ipotezelor, este colectarea datelor prin intermediul chestionarelor. Analizarea atitudinilor și analizarea opiniilor individuale este metodologia cea mai sigură, astfel este garantat ca persoanele antrenate din mediul rural să înțeleagă scopul analizei, esența întrebărilor și să aibă o atitudine pozitivă față de cercetare. Pe deasupra, datorită numărului restrâns de elemente este nevoie de înregistrarea cât mai orientată a datelor (de ex.: în funcție de aria protejată sau de statutul social), și metodologia cea mai adecvată este colectarea datelor prin intermediul operatorului de interviuri.

1.8. Metodologia realizării eșantionului

Datorită bugetului restrâns (ceea ce delimitează efectuarea unei cercetări reprezentative), la solicitarea beneficiarului analizele au fost efectuate prin interviuarea a minim 200 de persoane/analiză, stabilite în aria celor șase zone protejate din cadrul proiectului, astfel încât obținerea informațiilor relevante să fie efectuată în toate zonele în mod proporțional. În vederea obținerii unui grad de reprezentare semnificativă, în realizarea analizei am ales tehnica eșantionării non-aleatorii. Analiza datelor colectate a fost realizată pe baza celor trei elemente de mai jos:

- Distribuția teritorială (distribuție egală în toate cele șase arii protejate)
- Vârsta (populația cu vârstă între 18-35 de ani, sau mai în vârstă, a cărei distribuție județeană este de 28%, respectiv 72% din proporția persoanelor adulte, conform datelor recensământului din 2011)
- Studii absolvite (cu diplomă de bacalaureat – fără diplomă de bacalaureat, cu distribuție județeană de 75%, respectiv 25%)

Colectarea datelor nu poate fi considerată reprezentativă nici prin utilizarea elementelor de mai sus, ținând cont de faptul că trebuie obținute informații relevante la nivelul fiecărei arii protejate. În cadrul analizei ex-post ne-am concentrat asupra acelor teritorii în care a fost mai ridicat numărul participanților în cadrul campaniei de informare și conștientizare.

În concordanță cu cele de mai sus, și ținând cont de proporția locuitorilor am realizat analiza pe localități astfel:

	Localitatea	Numărul probelor pe localități - Ex ante	Numărul probelor pe localități - Ex post
ROSPA0082 Munții Bodoc-Baraolt -	Sfântu Gheorghe/Sepsiszentgyörgy	18	32
	Baraolt/Barót	7	9
	Moacșa/Maksa	5	2
	Bățani/Bacon	5	3
	Micfalău/Mikóújfalú	5	2
ROSCI0056 Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului -	Ariușd/Erősd (Vâlcele/Előpatak)	5	1
	Vâlcele/Előpatak	15	2
	Hărman/Szászhermány	15	0
ROSCI0329 Oltul Superior -	Racoșul de Sus/Felsőrákos (Baraolt/Barót)	5	23
	Micloșoara/Miklósvár (Baraolt/Barót)	5	2
	Ilieni/Illyefalva	11	4
	Bodoc/Bodok	13	7
ROSCI0241 ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie -	Estelnic/Esztelnek	12	2
	Mereni/Kézdialmás	13	26
ROSCI0111 Mestecănișul de la Reci	Reci/Réty	15	11
	Ozun/Uzon	19	25
ROSCI0374 Râul Negru -	Zagon/Zágon	6	25
	Catalina/Szentkatolna	4	1
	Târgu Secuiesc/Kézdivásárhely	18	15
	Boroșneu Mare/Nagyborosnyó	4	6
	Sânzieni/Kézdiszentlélek	5	17
		În total ex ante: N=205	În total ex post: N=215

1.9. Colectarea datelor

Metoda de cercetare: Ancheta sociologică directă, aplicată față în față, la domiciliul locuitorilor, respectiv locul de muncă al subiecților și chestionar on-line identic cu cel făcut față în față, transmis pe adresele poștale electronice ale participanților la evenimentele din cadrul campaniei de informare și conștientizare. Pe parcursul celor două etape ale analizei persoanele au fost intervievate pe baza celor două chestionare similare. Chestionarele au cuprins întrebări grupate după teme, în felul următor (vezi anexa):

1. Caracteristici personale (gen, vârstă, studii absolvite, etc.)
2. Întrebări referitoare la probleme cotidiene și la cerul de interese
3. Întrebări concrete referitoare la ariile protejate
4. Întrebări referitoare la măsurarea gradului de conștientizare a protecției mediului
5. Întrebări referitoare la modul de dobândire a informațiilor (numai în chestionarul ex-ante)

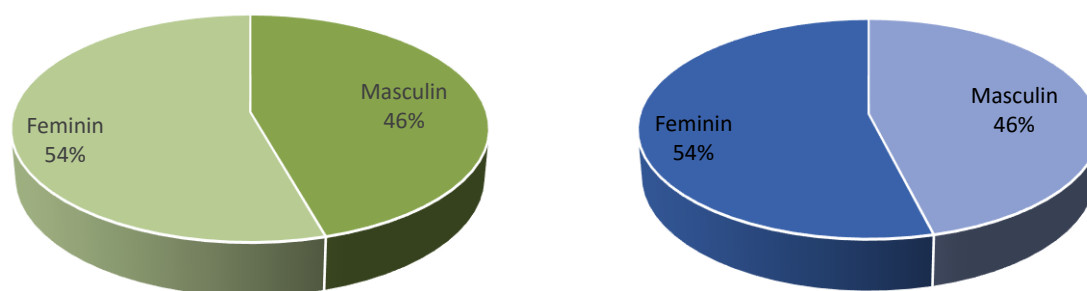
2. ANALIZA EX-POST

Evaluarea analizei se realizează în două faze, după colectarea datelor ex-ante și după colectarea datelor ex-post. Prima analiză are caracter descriptiv și scopul acesteia este asigurarea datelor pentru campania de informare. Cea de a doua analiză este una comparativă și pune accentul pe inventarierea schimbărilor intervenite.

2.1. Date generale

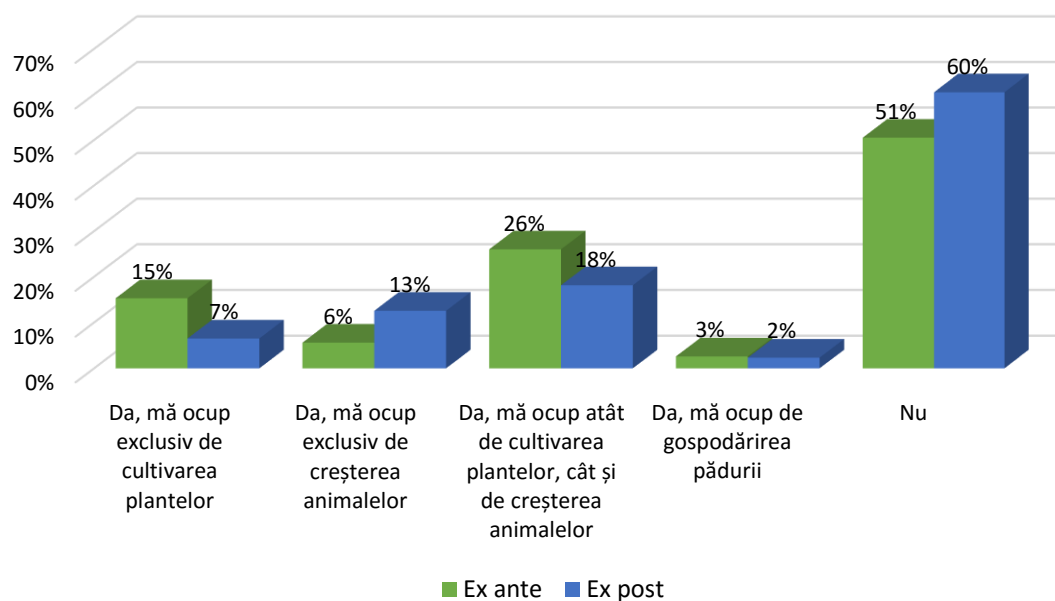
Distribuția pe sexe a persoanelor intervievate este semnalată de graficul de mai jos, pe baza căruia putem observa că 54% din eșantion este reprezentat de femei, procentul bărbaților fiind de 46%.

Figura nr. 1: Distribuția eșantionului pe sexe (ex ante grafic de culoare verde, ex post grafic de culoare albastră)

Următorul grafic arată că jumătate din cele 205 de persoane intervievate nu desfășoară activități în domeniul agriculturii și silviculturii în cadrul analizei ex ante, iar în cadrul analizei ex-post acest procent urcă la valoarea de 60%. Exclusiv de cultivarea plantelor se ocupă 15% (7% ex post) din persoanele intervievate, 6%(13% ex post) desfășoară activități în domeniul zootehniei, iar 26% (18% ex post) are activități atât în cultivarea plantelor cât și în creșterea animalelor.

Figura nr. 2: Desfășurați activități agricole/ activități de gospodărire a pădurii?

2.2. Probleme cotidiene, cercul de interese

În cadrul chestionarului aplicat în realizarea prezentului studiu persoanele din eșantion au avut sarcina de a stabili o ierarhie, o listă cu prioritățile care le caracterizează activitățile cotidiene. Pe baza rezultatelor cuprinse în tabelul de mai jos putem observa că marea majoritate a persoanelor intervievate a menționat ca principală activitate/prioritate munca de zi cu zi și asigurarea întreținerii familiei. Pe locul doi și trei în ierarhia personală a celor intervievați apar aproape la egalitate înfrumusețarea habitatului (29,8) și activitățile comunitare locul patru fiind ocupat de activitățile din domeniul protecției mediului, iar ultimul loc îi revine activității de relaxare/recreere. Așadar, pe baza calificativelor acordate de persoanele intervievate în localitățile care fac parte din siturile Natura2000, ce fac obiectul prezentei cercetări ierarhia este următoarea:

1. Muncă, asigurarea întreținerii familiei
2. Înfrumusețarea habitatului
3. Activitățile comunitare
4. Protecția mediului
5. Relaxare, recreere

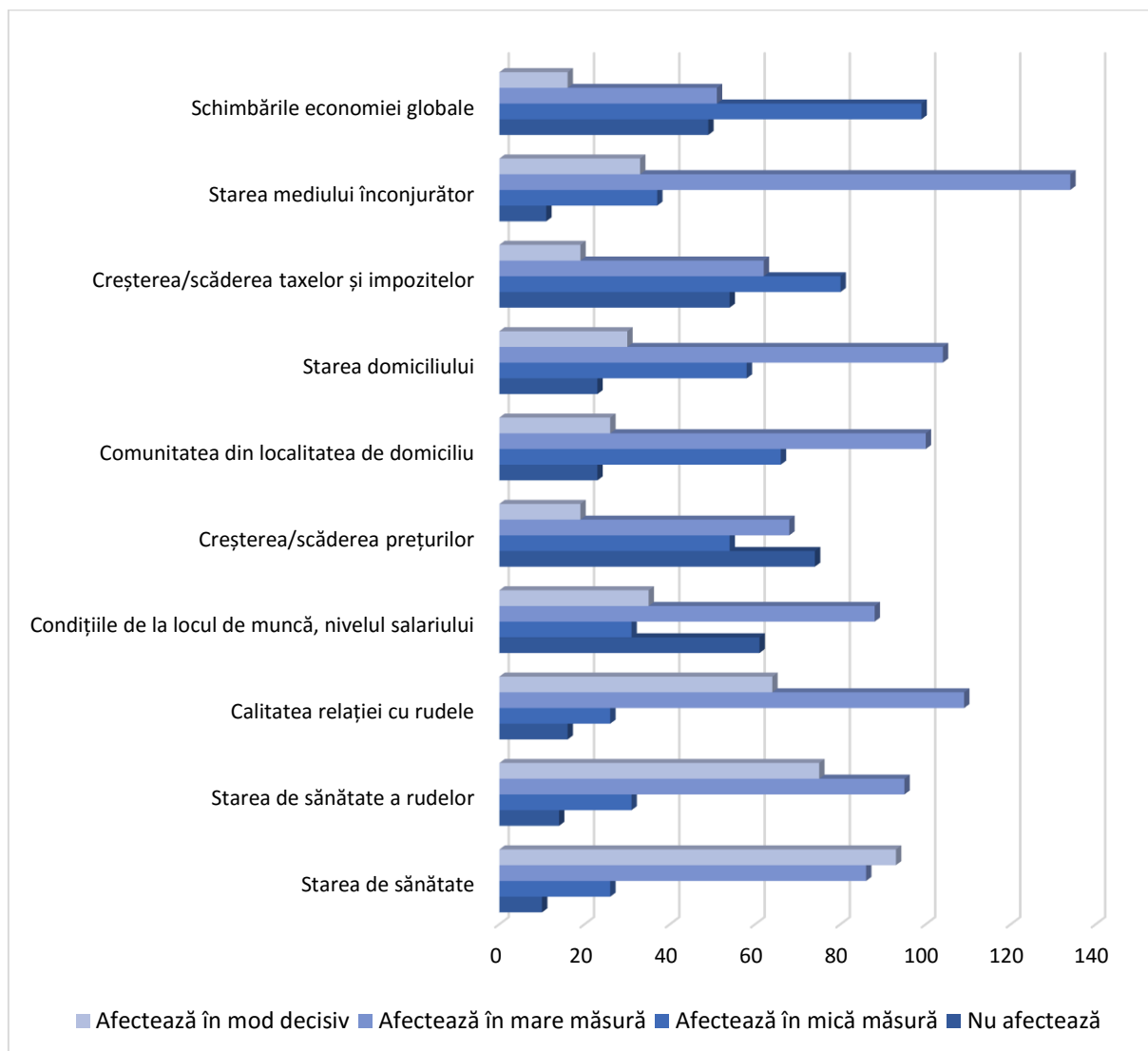
Tabelul nr. 1: Stabiliți o listă de prioritate, cu activitățile care vă caracterizează zilele Dumneavoastră!

Locul	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
	Ex ante					Ex post				
Muncă, asigurarea întreținerii familiei	83,4	7,3	4,9	1,5	2,9	61,4	5,6	3,3	4,7	16,3
Activități comunitare	4,9	29,3	29,8	17,6	15,6	7,4	41,4	19,5	20,5	15,8
Înfrumusețarea habitatului	2	29,8	21	24,9	18,5	8,4	17,7	44,2	22,3	10,7
Protecția mediului	1	8,8	20	38,5	26,8	6,5	19,5	22,3	38,6	14
Relaxare, recreere	7,8	22,9	20,5	13,7	31,2	16,3	15,8	10,7	14	43,3

În graficul de mai jos sunt cuprinse răspunsurile marcate de respondenți în ceea ce privește factorii care au cea mai mare influență asupra calității vieții de zi cu zi. Putem observa că principalii factori care au o influență majoră asupra calității vieții respondenților sunt starea de sănătate a respondenților și starea de sănătate a rudelor acestora. Acești doi factori sunt urmați de relațiile cu rudele, iar după factorii de natură socială urmează cei din domeniul economic, cum ar fi condițiile la locul de muncă, nivelul salariului, creșterile/scăderile prețurilor, starea domiciliului. Din câte se poate observa din graficul de mai sus, cei 215 de persoane intervievate acordă o importanță semnificativă și protecției mediului. Situația este una identică și în cadrul analizei ex-post.

Figura nr. 3: Evaluați care dintre elementele de mai jos afectează cel mai semnificativ calitatea vieții de zi cu zi! (%)

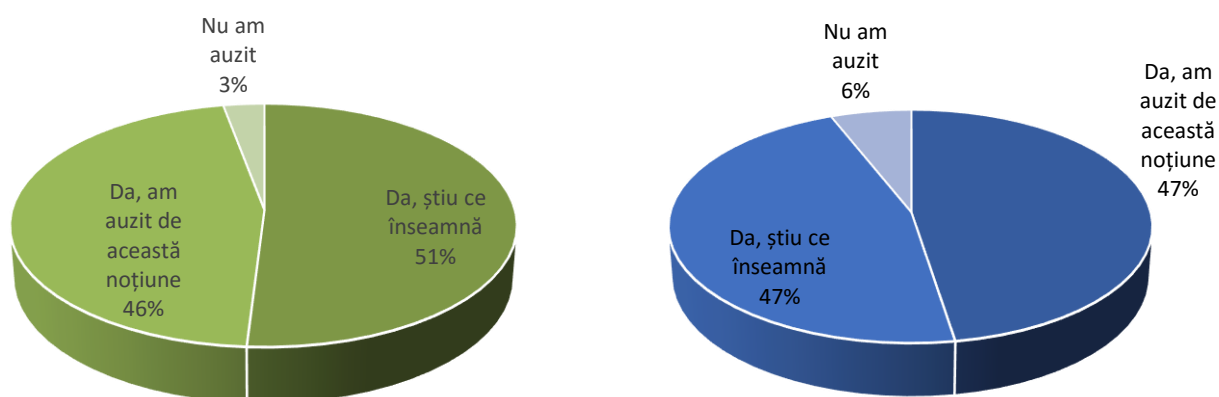
Ex post

2.3. Întrebări referitoare la ariile protejate

Pe baza graficului se poate semnală un fenomen pozitiv, deoarece mai mult de jumătate din cele 205 de persoane intervievate cunoaște semnificația noțiunii de „arie protejată”, 46% au auzit despre această noțiune și numai 3% din respondenți nu au nici un fel de informații cu privire la ariile protejate. Analiza ex-post aduce rezultate similare, dar trebuie menționat faptul că populația antrenată în cele două analize este bine informată despre ariile naturale protejate, fapt ce reiese și din răspunsurile punctuale nu numai din răspunsurile date la această întrebare.

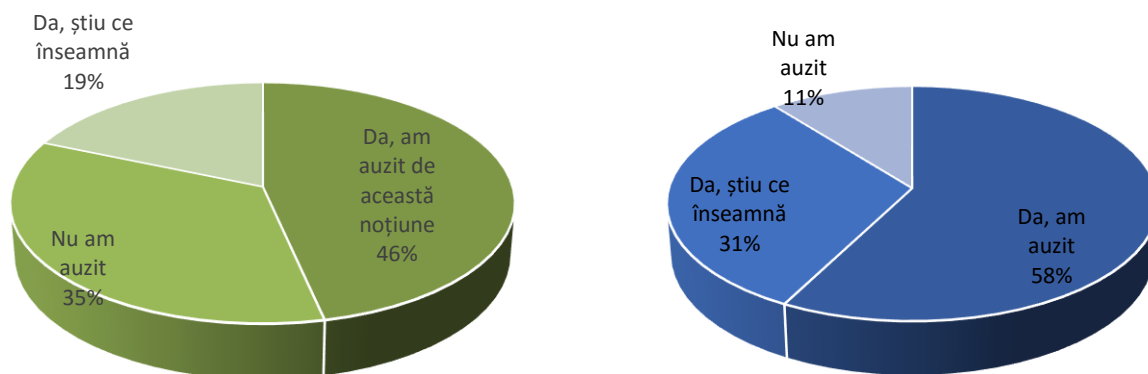
Figura nr. 4: Cunoașteți noțiunea de arie protejată?

Din datele graficului reiese că 46% din persoanele participante la sondajul de opinie au auzit despre noțiunea „arie naturală protejată Natura2000”, însă este destul de mare și ponderea persoanelor care nu s-au întâlnit cu acest concept (35%), procentul acelor persoane care au declarat că știu cu exactitate înțelesul noțiunii este de numai 19%. Acest fapt va trebui avut în vedere pe parcursul elaborării strategiei și campaniei de informare și conștientizare realizate în cadrul proiectului care vizează elaborarea planurilor de management ale siturilor Natura2000. Conform rezultatelor analizei ex-post, a crescut în mod măsurabil gradul de cunoaștere al ariilor naturale protejate Natura2000, 89% din persoanele intervievate a auzit despre noțiunea de arie naturală protejată (creștere de

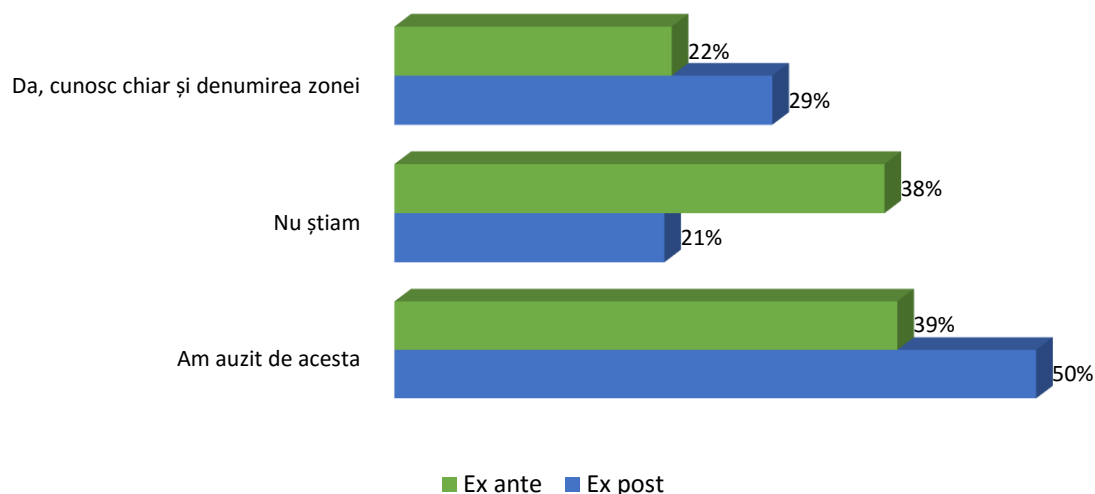
24%), iar procentul celor care știu ce înseamnă această noțiune este de 31%, ceea ce rezultă o creștere de 12% față de rezultatele analizei ex ante.

Figura nr. 5: Ați auzit de denumirea arie protejată Natura2000?

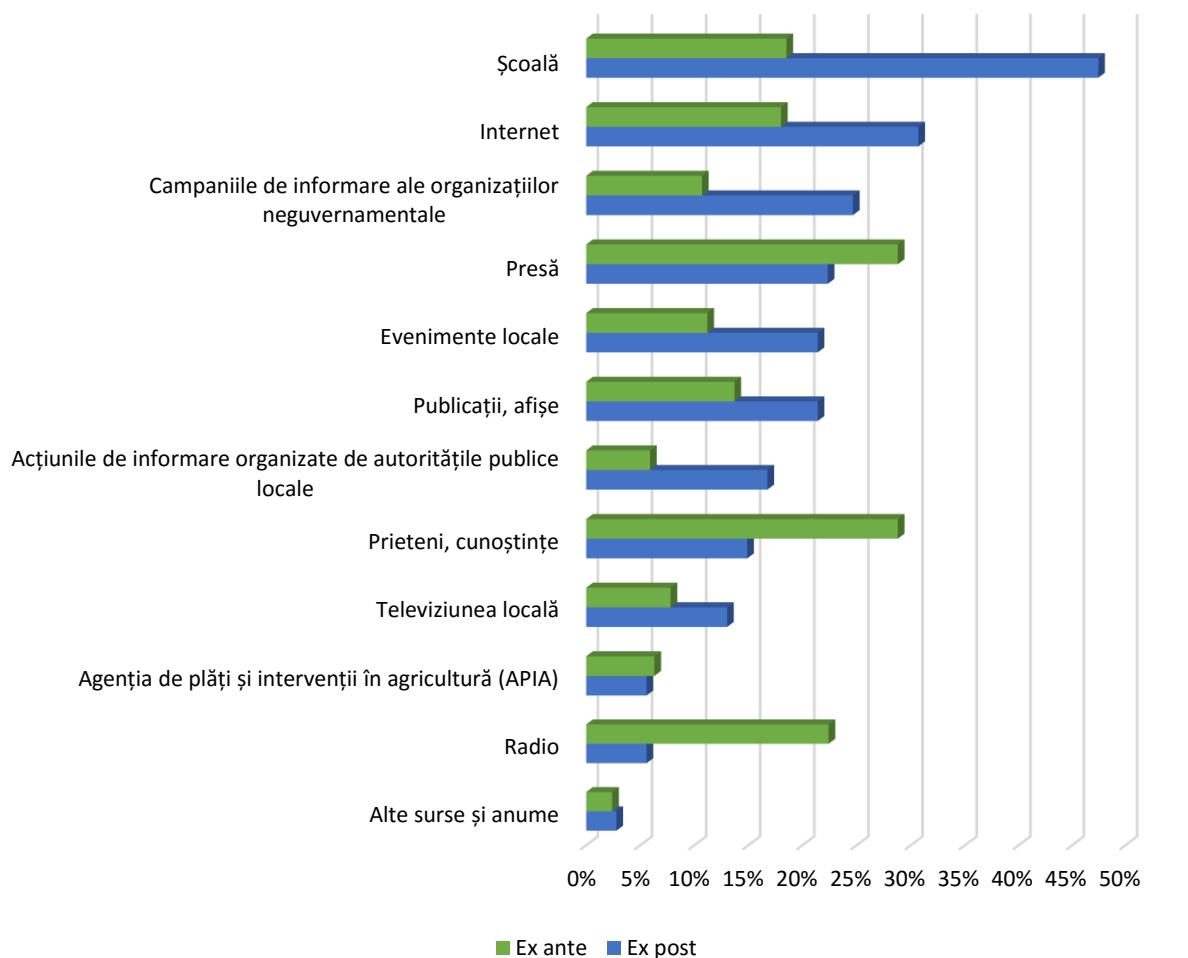
Pe baza propriilor declarații 39% din respondenți sunt conștienți de faptul că localitatea de reședință este parte a unui sit Natura2000, însă nu au mai multe informații în legătură cu acest aspect. Un procent de 38% din cei intervievați nu au știut că localitatea de reședință face parte dintr-un asemenea sit protejat, iar 21,5% au bifat varianta de răspuns conform căreia în afară de faptul că sunt conștienți de apartenența localității la un sit Natura2000 cunosc și denumirea exactă a sitului. În urma campaniei de informare procentul persoanelor care au avut cunoștință despre faptul că localitatea de reședință face parte dintr-un sit natura2000 a crescut cu 11 procente, iar cel al persoanelor care cunosc și denumirea sitului a înregistrat o creștere de 7%.

Figura nr. 6: Știați că localitatea Dumneavoastră se situează într-o zonă protejată/în apropierea unei zone protejate?

Majoritatea persoanelor care au auzit despre existența ariei protejate au obținut informații în legătură cu aceasta în principal prin intermediul următoarelor canale: prieteni și cunoștințe, presă, radio, școală, internet, pliante, publicații și afișe. Printre sursele de informare mai apar și evenimentele locale, campaniile de informare ale ONG-urilor, posturile de televiziune locală, informațiile furnizate de Agenția pentru Plăți și Intervenție în Agricultură și acțiunile de informare organizate de autoritățile publice locale. În comparație cu datele analizei ex ante, în cadrul prezentei analize a crescut rolul campaniilor de informare în sursele de informare despre ariile naturale protejate, acestea urcând pe poziția a treia în rândul surselor de informare. O bună parte a campaniei de informare s-a derulat în școli, ceea ce justifică poziția ocupată de instituțiile de învățământ în cadrul surselor de informare despre ariile naturale protejate.

Figura nr. 7: Vă rugăm să precizați unde ați auzit de existența acestei arii protejate! (există posibilitatea să alegeți mai multe variante de răspuns!) (%)

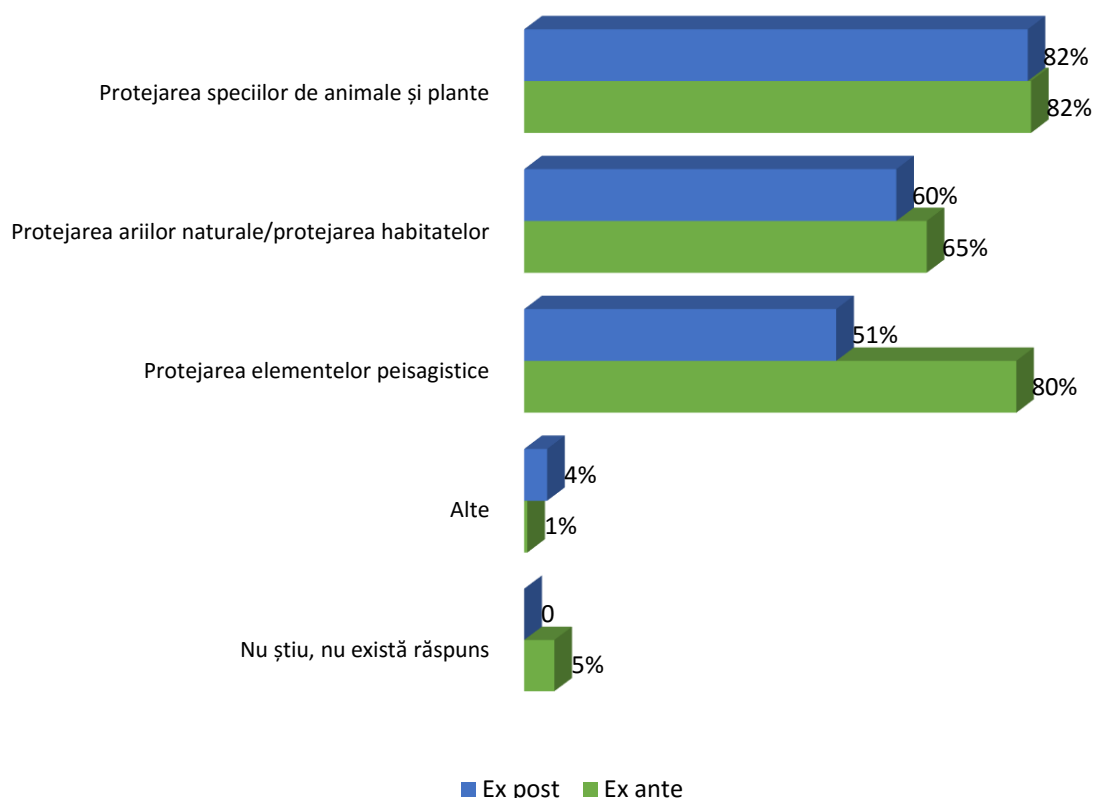
Cei care cunosc noțiunile de arii naturale protejate și arii naturale protejate Natura2000 dobândesc numeroase tipuri de informații despre acestea. Trebuie să menționăm că au fost formulate doar opinii pozitive. O bună parte a respondenților a prezentat informații în legătură cu rețeaua (rețea ecologică înființată de Uniunea Europeană) cealaltă parte a formulat obiectivele înființării ariilor (s-au înființat în scopul ocrotirii florei și faunei, etc.). pe lângă acestea în numeroase cazuri putem să vorbim despre conștientizarea caracterului de arie protejată (arie naturală protejată, legislație specifică) în care se necesită respectarea regulilor (este interzis aprinderea focului). O altă categorie a persoanelor intervievate a dorit să formuleze cunoștințele exacte despre ariile protejate (arie protejată renumită datorită nufărului alb, etc.).

Informațiile de care dispun persoanele intervievate în legătură cu ariile naturale protejate sunt foarte variate, pornind de la general spre concret, ceea ce înseamnă că la aceste întrebări s-au formulat răspunsuri care descriu rețeaua Natura2000 în general și

numeroase răspunsuri care descriu situ-ul în care locuiește respondentul. Având în vedere punctualitatea răspunsurilor (de ex: „Statele membre ale UE după aderarea la Uniune au marcat arii naturale protejate în baza a două principii: Directiva Păsări SPA și Directiva Habitate SCI”, Și în România au fost marcate teritoriile care cad sub incidența rețelei Natura2000 în anul 2007, după care limitele au fost modificate, iar în momentul de față sunt în curs de actualizare fișele standard în sistemele INSIPRE și IBIS”, „Situl are o dimensiune de 56.000 de hectare în care există 30-40 de specii de păsări, și se suprapune ariei protejate Csomad-Balványos”, situl este administrat de Consiliul Județean, cuprinde un teritoriu de 64 de mii de hectare în care există 21 de specii de păsări protejate”) putem afirma fără resentimente că activitățile de informare au fost deosebit de benefice, deoarece persoanele interviewate au dobândit informații concrete și elocvente, răspunsurile prezentate în paranteză fiind doar câteva, la această întrebare fiind obținute numeroase răspunsuri clare, importante despre rețeaua Natura2000 în general și despre siturile de reședință ale respondenților în special.

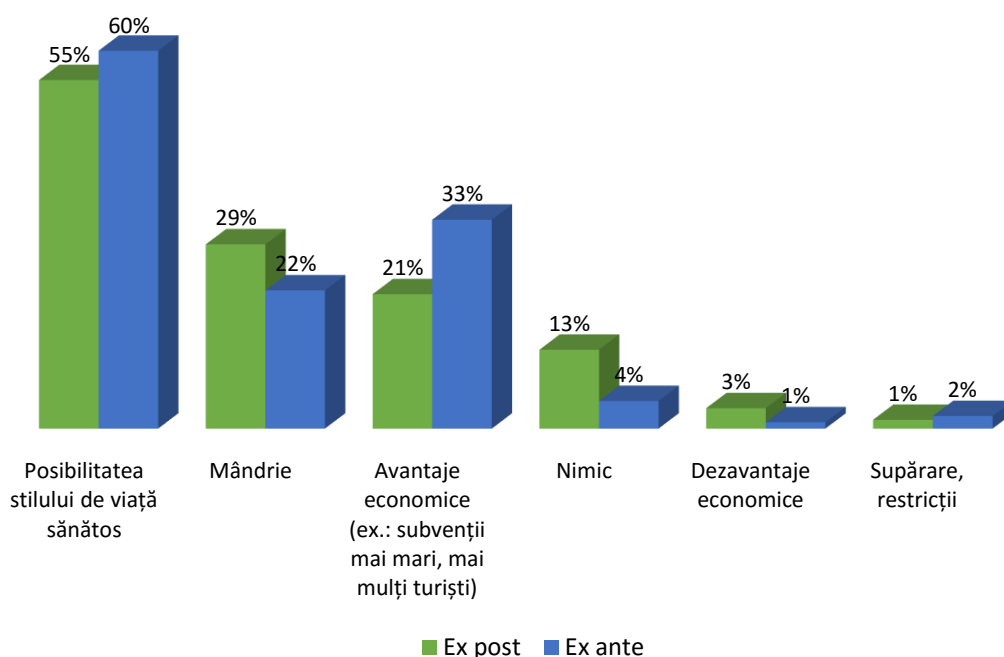

Figura nr. 8: În opinia Dumneavoastră de ce este nevoie de ariile protejate Natura2000?

Persoanele intervievate din localitățile care fac parte din siturile Natura2000 au avut sarcina de a menționa motivul care justifică importanța siturilor Natura 2000, având posibilitatea de a bifa mai multe variante de răspuns. Pe baza graficului de mai sus putem observa că marea majoritate a respondenților consideră că importanța rețelei Natura2000 este justificată de protecția florei și faunei (82,4%) atât în cadrul analizei ex ante cât și în cea ex post, 80% din cei intervievați consideră că siturile Natura2000 contribuie și la protejarea peisajului (51% evaluarea ex post), a valorilor naturale, iar 65,4 (și 60% din răspunsurile analizei ex post) din cei chestionați au bifat și varianta de răspuns conform căreia siturile Natura 2000 au o importanță relevantă și din perspectiva protejării habitatelor. Analiza ex-post a scos din nou în evidență faptul că persoanele intervievate consideră că apartenența la o arie naturală protejată conferă în primul rând posibilitatea unui stil de viață sănătos.

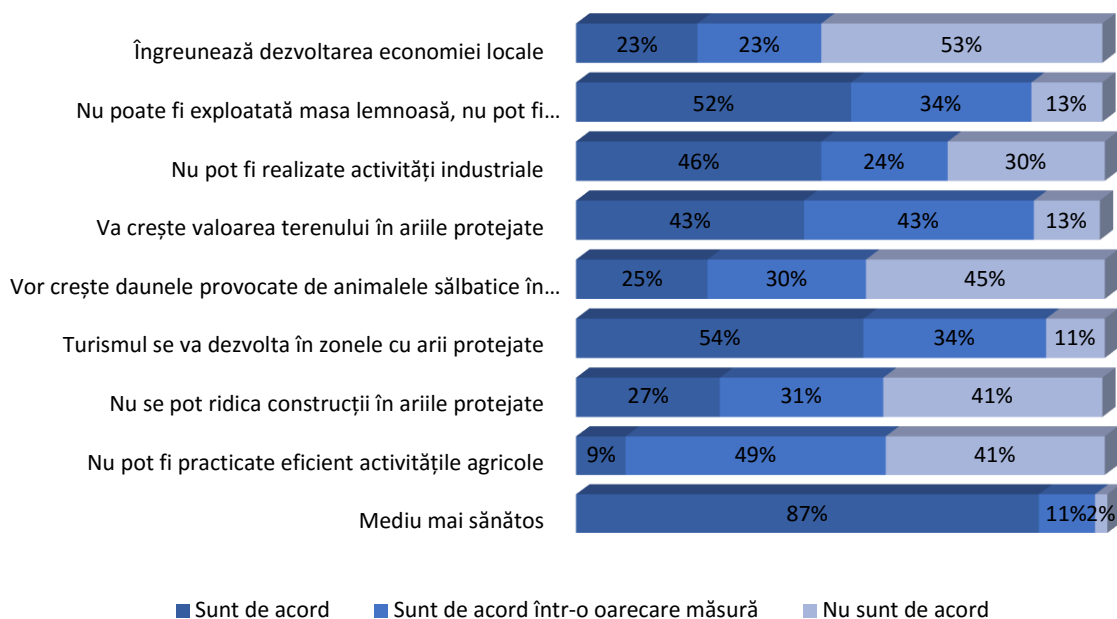
Figura nr. 9: Ce înseamnă pentru Dumneavoastră apartenența de o arie protejată? (%)

Rezultatele afișate pe graficul de mai sus sunt oarecum surprinzătoare, deoarece în perioada în care s-a realizat delimitarea siturilor natura2000 în România, au fost numeroase voci care susțineau că apartenența la aceste situri va avea un efect negativ asupra locuitorilor, întreprinzătorilor, fermierilor de pe teritoriul acestora. În pofida acestor campanii negative putem observa că pentru persoanele intervievate atât în cadrul analizei ex ante cât și în analiza ex post, apartenența la un sit natura2000 în general înseamnă o reală posibilitate a unui mod de viață sănătos (60% și 55 %), avantaje economice (33,2% și 21%), mândrie (22% și 29%), iar numai 2% în ex ante și 1% din respondenții analizei ex post consideră că acest fapt reprezintă supărare, restricții, iar procentul celor care văd un dezavantaj economic în apartenența la un sit natura2000 este de 1% în ex-ante și 3% în ex post. Și în acest caz respondenții au putut bifa mai multe variante de răspuns.

Figura nr. 10: În ce măsură sunteți de acord cu afirmațiile de mai jos, legate de ariile protejate? (%)

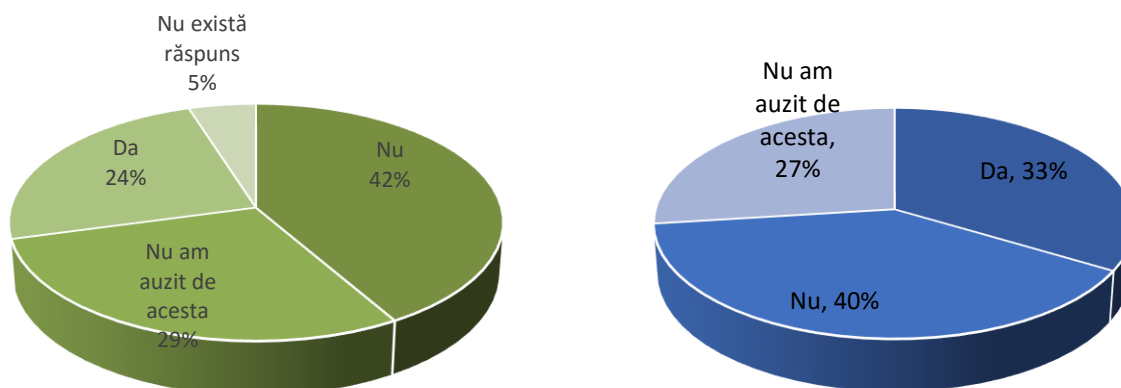
ex post

Următorul pas al sondajului constă din întrebarea pe baza căreia respondenții au avut sarcina de a formula în ce măsură sunt, sau nu sunt de acord cu mai multe afirmații legate de ariile naturale protejate Natura 2000. Rezultatele la această întrebare au fost cuprinse în graficul de mai sus și arată următoarea situație: Procentul persoanelor care nu sunt de acord cu afirmația conform căreia Siturile Natura2000 îngreunează dezvoltarea economiei localea crescut de la 46,8% la 53% față de analiza ex ante, aproximativ un sfert (23%) sunt parțial de acord cu afirmația menționată, iar procentul celor care sunt de acord este tot de 23% în cadrul analizei ex post. Este însă mult mai mare procentul celor care consideră că datorită apartenenței la siturile Natura2000 nu poate fi exploatată masa lemnoasă, nu pot fi desfășurate activități de exploatare forestieră (51,7% ex ante și 52% ex post), cu această informație sunt parțial de acord 28,3% din respondenți în analiza ex ante și 34% în analiza ex post. Următoarea afirmație se referă la activitățile industriale din ariile naturale protejate, iar 46,8% din respondenți în analiza ex ante și tot 46% în ex post consideră că nu se pot realiza astfel de activități în ariile naturale protejate Natura 2000, procentul celor care sunt parțial de acord cu această afirmație fiind de 29,3% în ex ante și 24% în ex post. Majoritatea celor intervievați consideră că apartenența la ariile naturale au și beneficii, printre acestea numărându-se dezvoltarea turismului, se va conserva și dezvolta un mediu mult mai sănătos, vor crește prețurile terenurilor din interiorul siturilor Natura2000. Printre efectele negative au fost amintite în procente

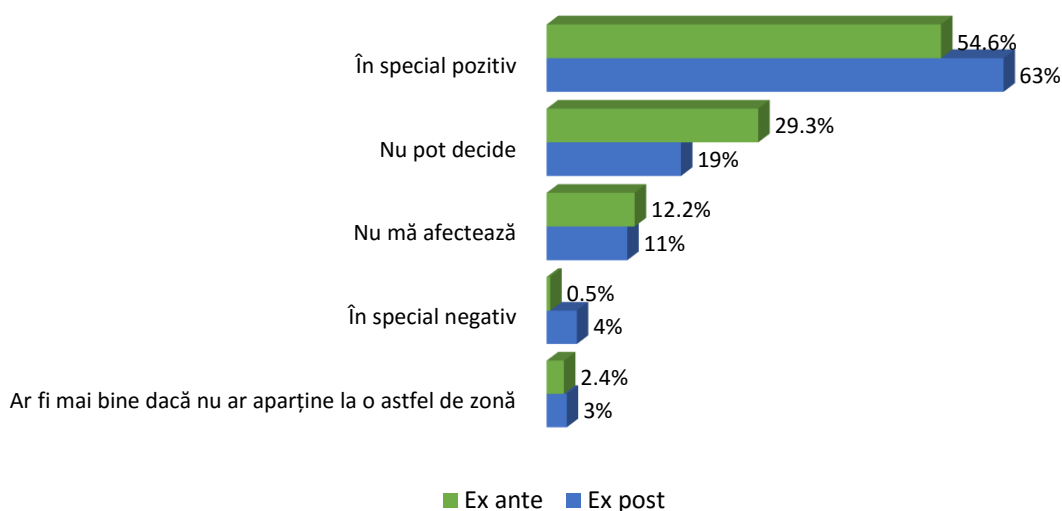
semnificative pagubele cauzate de animalele sălbatice, restricțiile impuse în ceea ce privește practicile agricole și noile construcții.

Figura nr. 11: Știați ce înseamnă planul de management al ariilor protejate?

Conform graficelor de mai sus putem observa că față de analiza ex ante, în cadrul celei ex post a crescut procentul persoanelor care știu ce înseamnă planul de management al ariilor protejate, valoarea înregistrând o creștere de aproximativ zece procente, urcând de la 24% la 33%. Pe următorul grafic putem observa că a crescut și procentul persoanelor care apreciază în mod pozitiv faptul că localitatea de reședință face parte dintr-o zonă protejată (o creștere de 9%) dar trebuie să menționăm și faptul că a crescut și procentul acelor care sunt afectați în mod negativ (de la 0,5% la 4%).

Figura nr. 12: Cum apreciați faptul că localitatea Dumneavoastră aparține de o zonă protejată? (%)

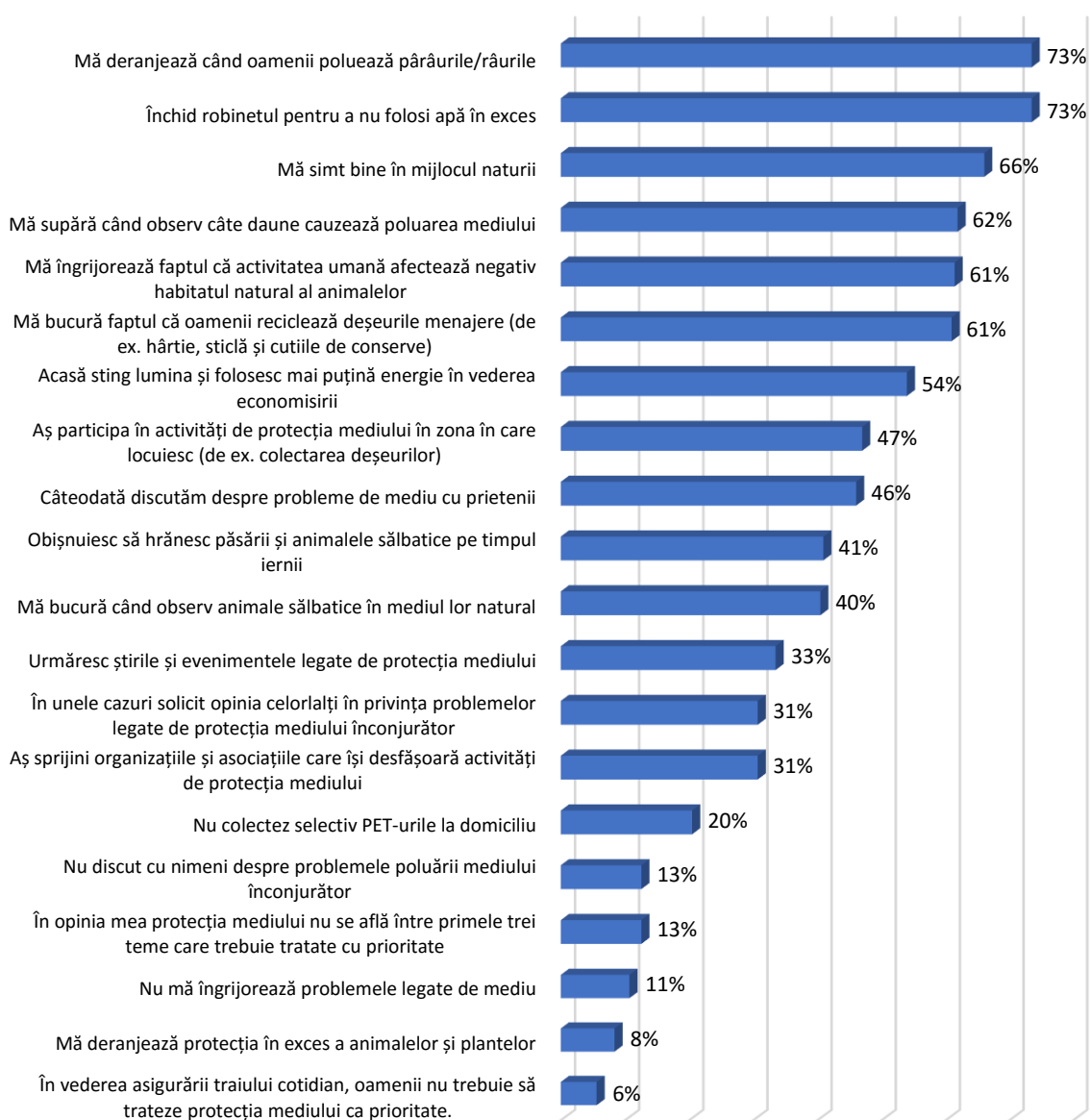

2.4. Gradul de conștientizare a protecției mediului înconjurător

În scopul inventarierii gradului de conștientizare a importanței protecției mediului am utilizat un tabel cu mai multe afirmații dintre care respondenții au putut bifa mai multe variante de răspuns. După cum putem observa din datele graficului de mai jos 73% din cei intervievați sunt deranjați de persoanele care desfășoară activități de poluare a apelor și 61,5% ex ante și 62% ex post sunt supărați de daunele cauzate de poluarea mediului.

Figura nr. 13: Dintre afirmațiile de mai jos care se referă la Dumneavoastră? (există posibilitatea să alegeți mai multe variante de răspuns) (%)

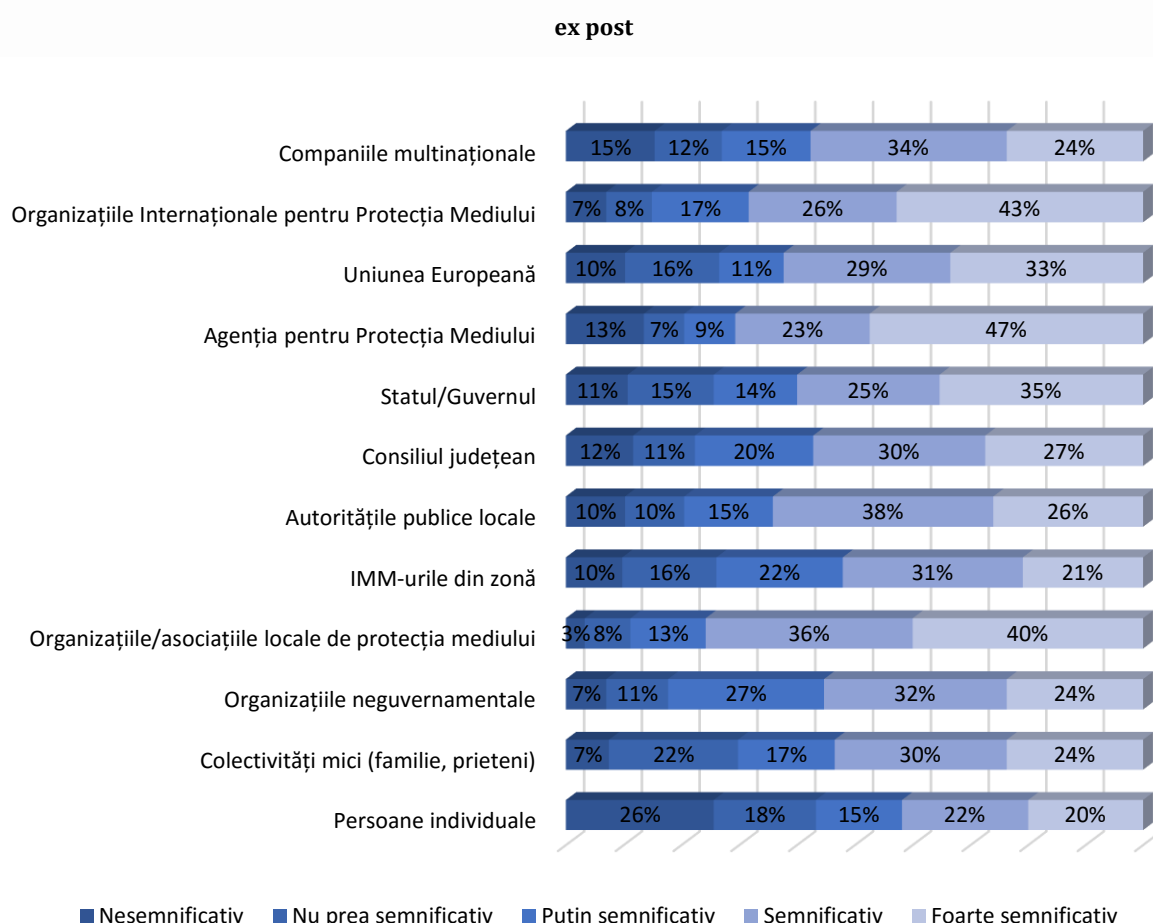
ex post

Un procent important (74,1%) ex ante și 66% ex post) din respondenți au afirmat că se simt bine în mijlocul naturii, iar 71,7% ex post și 73% ex post închid robinetul pentru a nu folosi apa în exces. Răspunsurile la aproape toate întrebările, sau afirmațiile cuprinse în graficul de mai jos, cu mici diferențe (de câteva procente) rezultatele sunt similare atât în analiza ex ante cât și în analiza ex post.

Scade procentul (de la 19% la 13%) acelor persoane care consideră că protecția mediului nu se află printre primele trei teme care trebuie tratate cu prioritate, crește semnificativ (de la 19% la 31%) procentul acelor care ar sprijini asociațiile și organizațiile care desfășoară activități în domeniul protecției mediului, iar procentul acelor persoane care sunt deranjate de protecția în exces a animalelor și a plantelor este de 8%.

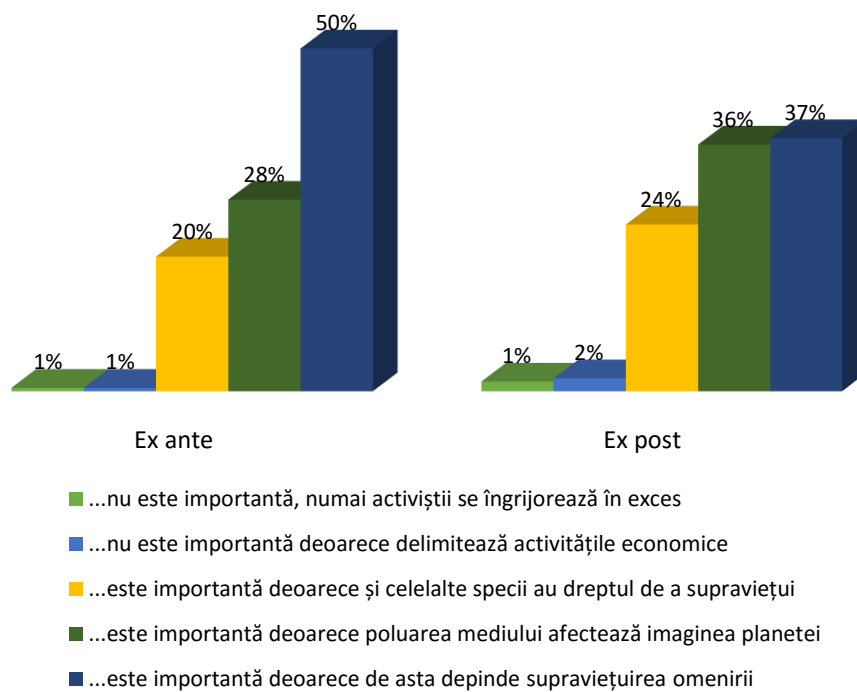
Figura nr. 14: În opinia Dumneavoastră care ar fi rolul următoarelor actori în rezolvarea problemelor de mediu? (%)

Participanții la sondajul de opinie consideră că cel mai semnificativ rol în rezolvarea problemelor de mediu le revine Agențiilor de Protecția Mediului fiind cap de listă în analiza ex post cu un procent de 47%, pe următoarea poziție se află Organizațiile

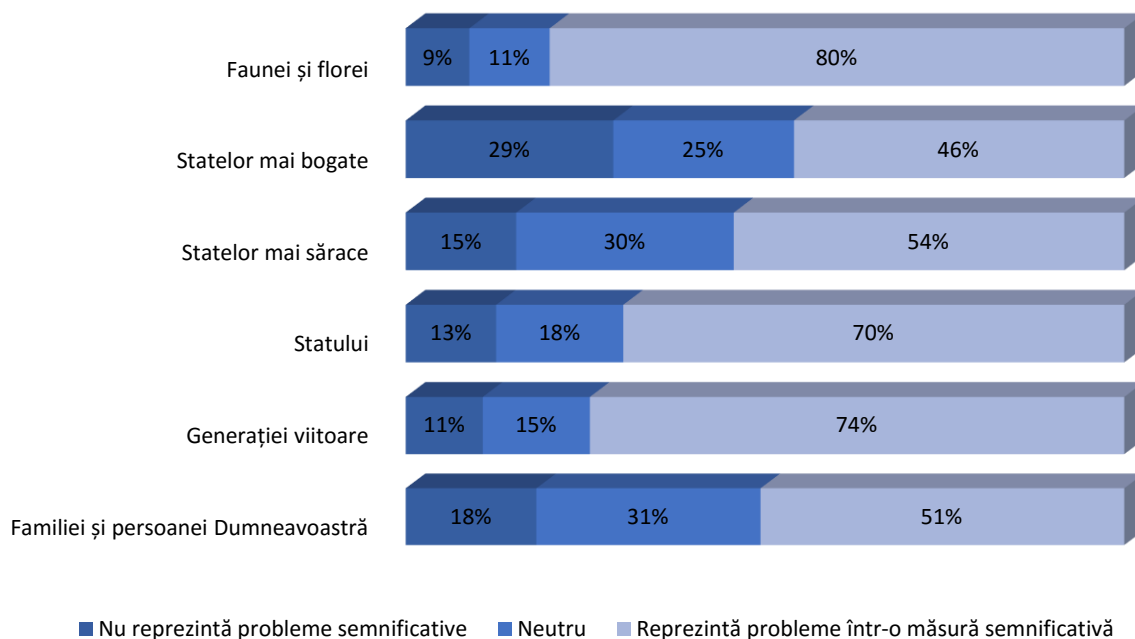
Internaționale pentru Protecția Mediului (au fost pe primul loc în cadrul analizei ex ante), obținând un procent de 43% dintre menționări, pe locul trei fiind în analiza ex post organizațiile locale de protecția mediului cu un procent de 40%.

Figura nr. 15: Protecția mediului și protecția naturii ... (vă rugăm să alegeți numai un singur răspuns)! (%)

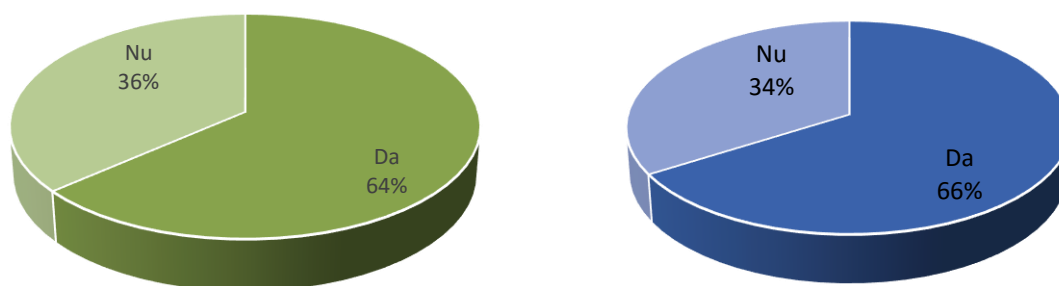
În cadrul analizei ex post 37% (49,8% în analiza ex ante) din persoanele intervievate consideră că protecția mediului și a naturii are o importanță aparte deoarece de acestea depinde supraviețuirii omenirii. Un procent important al respondenților 36% (27,8% ex ante) consideră că poluarea mediului afectează imaginea planetei. Numai un procent de 1% consideră că protecția mediului și a naturii nu este importantă deoarece delimitează activitățile economice, și 2% consideră că numai activiștii se îngrijorează în exces.

Figura nr. 16: În opinia Dumneavoastră problemele de mediu reprezintă probleme semnificative? (%)
ex post

Pe baza răspunsurilor date la întrebarea dacă problemele de mediu reprezintă probleme semnificative (1 nesemnificativ, 5 semnificativ) putem concluziona că persoanele intervievate consideră că aceste probleme sunt semnificative pentru generațiile viitoare, pentru familii și persoane, pentru supraviețuirea florei și faunei atât în cadrul analizei ex ante cât și în cadrul analizei ex post.

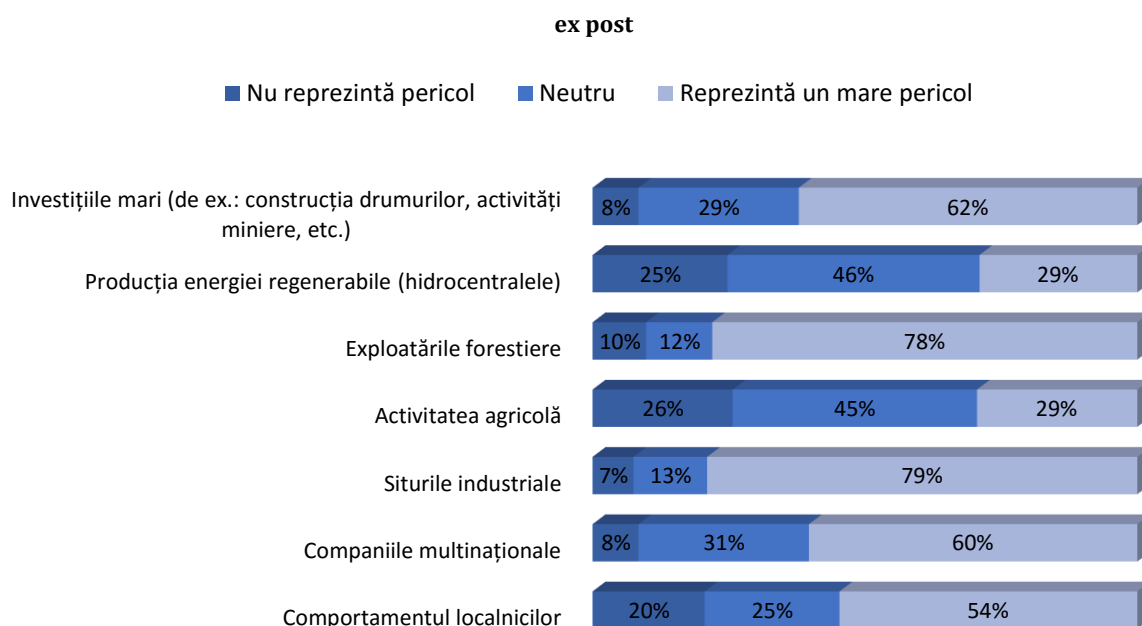
Figura nr. 17: Puteți specifica una sau mai multe specii de plante și animale protejate/rare, care pot fi întâlnite în preajma habitatului Dumneavoastră?

Procentul persoanelor care au putut specifica una sau mai multe specii de plante și animale protejate a crescut de la 64% la 66%. Printre cele mai cunoscute specii se numără cristelul de câmp (crex crex), narcisele, floarea de colț, lupul, și pisica sălbatică.

Cei care au răspuns cu da la această întrebare au o paletă foarte bogată de cunoștințe, deoarece au menționat mai mult de 40 de specii de plante și animale de pe teritoriul ariilor protejate în cadrul analizei ex ante și peste 60 de specii în cadrul analizei ex post. Cele mai cunoscute specii fiind ursul, ghiocelul, rândunica, căprioara și râsul.

Figura nr. 18: Ce afectează cel mai mult starea mediului înconjurător? (%)

Starea mediului este afectat cel mai mult pe baza răspunsurilor de către investițiile mari (62%) companiile multinaționale (60%), siturile industriale (79%) exploatarea forestieră (78%) dar respondenții consideră în procent de 54% că și comportamentul locuitorilor poate avea un efect negativ asupra stării mediului ambiant.

2.6. Concluziile analizelor ex ante și ex post

Ipotezele analizei ex post au fost următoarele:

- Gradul de informare a populației în legătură cu ariile protejate a crescut datorită campaniilor de informare.

Această ipoteză a fost confirmată de rezultatele obținute, deoarece în urma campaniei de informare procentul persoanelor care au avut cunoștință despre faptul că localitatea de reședință face parte dintr-un sit natura2000 a crescut cu 11 procente, iar cel al persoanelor care cunosc și denumirea sitului a înregistrat o creștere de 7%.

Conform rezultatelor analizei ex-post, a crescut în mod măsurabil gradul de cunoaștere al ariilor naturale protejate Natura2000, 89% din persoanele intervievate au auzit despre noțiunea de arie naturală protejată (creștere de 24%), iar procentul celor care știu ce înseamnă această noțiune este de 31%, ceea ce rezultă o creștere de 12% față de rezultatele analizei ex ante.

- Atitudinea s-a îmbunătățit/ a apărut o atitudine pozitivă în rândul populației legată de ariile protejate.

Persoanele intervievate atât în cadrul analizei ex ante cât și în analiza ex post, apartenența la un sit natura2000 în general înseamnă o reală posibilitate a unui mod de viață sănătos (60% și 55 %), avantaje economice (33,2% și 21%), mândrie (22% și 29%), iar numai 2% în ex ante și 1% din respondenții analizei ex post consideră că acest fapt reprezintă supărare, restricții, iar procentul celor care văd un dezavantaj economic în apartenența la un sit natura2000 este de 1% în ex-ante și 3% în ex post.

- Comparativ cu analiza inițială a crescut deschiderea populației față de rezolvarea problemelor comunitare.

Și această ipoteză s-a dovedit a fi corectă, deoarece procentul persoanelor care acordă atenție activităților comunitare a crescut de la valoarea de 29,8% la 41,4%.

- Comparativ cu analiza inițială, populația a devenit mai sensibilă față de problemele de mediu, a înțeles importanța protecției mediului și efectele stării mediului asupra vieții cotidiene.

73% din cei intervievați sunt deranjați de persoanele care desfășoară activități de poluare a apelor și 61,5% ex ante și 62% ex post sunt supărați de daunele cauzate de

poluarea mediului. Un procent important (74,1% ex ante și 66% ex post) din respondenți au afirmat că se simt bine în mijlocul naturii, iar 71,7% ex post și 73% ex post închid robinetul pentru a nu folosi apa în exces. Răspunsurile la aproape toate întrebările, sau afirmațiile cuprinse în graficul de mai jos, cu mici diferențe (de câteva procente) rezultatele sunt similare atât în analiza ex ante cât și în analiza ex post. Nu se înregistrează creștere semnificativă în ceea ce privește sensibilitatea față de mediu, dar în spatele acestui rezultat trebuie menționat faptul că deja în analiza ex ante populația interviuată a arătat o sensibilitate uriașă față de probleme și aspecte din domeniul protecției mediului și a naturii, fapt care s-a menționat și în cadrul analizei ex post.

- A crescut gradul de cunoaștere legat de proiectul care elaborează planul de management.

Față de analiza ex ante, în cadrul celei ex post a crescut procentul persoanelor care știu ce înseamnă planul de management al ariilor protejate, valoarea înregistrând o creștere de aproximativ zece procente, urcând de la 24% la 33%.

Ca și concluzie finală putem afirma că locuitorii din localitățile județului Covasna care fac parte din siturile natura2000, ce fac obiectul proiectului de finanțare au fost destul de bine informați și în momentul realizării analizei ex ante cu privire la problematica protecției mediului și a naturii, despre ariile naturale protejate, etc. Dar, trebuie subliniat faptul că activitățile de informare și conștientizare au fost deosebit de benefice, obținându-se creșteri valorice aproape în cazul fiecărei întrebări cuprinse în chestionarul analizei. Campania a fost una de succes, locuitorii localităților din ariile naturale protejate fiind informate în mod corespunzător ceea ce reiese din rezultatele analizei ex post (de ex. cunoștințele exacte despre Rețeaua Natura2000 și informațiile punctuale despre speciile și habitatele din siturile din care fac parte localitățile de reședință ale persoanelor intervievate). În paralel cu activitatea de elaborare a planurilor de management, Consiliul Județean Covasna a dus la bun sfârșit și activitatea de informare a populației locale despre Natura2000.

3. ANEXA – CHESTIONAR

Consiliul Județean Covasna
Kovácsna Megye Tanácsa
Covasna County Council

Operator de
interviuri:

Locația în care se realizează sondajul –
localitatea:

Prin intermediul chestionarului nostru dorim să analizăm atitudinea și cunoștințele populației cu privire la zonele protejate. Dorim să aflăm în ce măsură apare protecția mediului în problemele cotidiene ale populației, care sunt problemele principale ale populației și în cadrul acestora unde se află problemele legate de protecția mediului. Răspunsurile anonime vor fi centralizate și prelucrate. Vă rugăm să ne acordați 10 minute pentru a completa acest chestionar! Vă mulțumim!

Q1 Genul: 1. Masculin 2. Feminin

Q2 Data nașterii (anul): _____

Q3 Desfășurați activități agricole/ activități de gospodărire a pădurii?

1. Da, mă ocup exclusiv de cultivarea plantelor
2. Da, mă ocup exclusiv de creșterea animalelor
3. Da, mă ocup atât de cultivarea plantelor, cât și de creșterea animalelor
4. Da, mă ocup de gospodărirea pădurii
5. Nu

Q4 Care sunt studiile absolvite cel mai recent:

1. Școală generală 2. Liceu profesional 3. Liceu teoretic 4. Universitate

Probleme cotidiene, cercul de interese:

Q5 Stabiliți o listă de prioritate, cu activitățile care vă caracterizează zilele Dumneavoastră!

Număr	Activitate
	Muncă, asigurarea întreținerii familiei
	Activități comunitare
	Înfrumusețarea habitatului
	Protecția mediului
	Relaxare, recreere

Q6 Evaluați care dintre elementele de mai jos afectează cel mai semnificativ calitatea vieții de zi cu zi!

		Nu afectează	Afectează în mică măsură	Afectează în mare măsură	Afectează în mod decisiv
1	Creșterea/scăderea prețurilor				
2	Creșterea/scăderea taxelor și impozitelor				
3	Starea de sănătate				
4	Starea de sănătate a rudelor				
5	Condițiile de la locul de muncă, nivelul salariului				
6	Starea domiciliului				
7	Comunitatea din localitatea de domiciliu				
8	Schimbările economiei globale				
9	Starea mediului înconjurător				
10	Calitatea relației cu rudele				

Q7 Cum influențează instituțiile de mai jos viața Dumneavoastră? Care sunt domeniile în care aceste instituții influențează viața Dumneavoastră?

Instituția	Nu influențează	Influențează în mod negativ	Influențează în mod pozitiv
Primăria			
Consiliul județean			
Culte religioase			
Guvernul			
Uniunea Europeană			

Întrebări referitoare la ariile protejate

Q8 Cunoașteți noțiunea de arie protejată?

1. Da, am auzit de această noțiune
2. Da, știu ce înseamnă
3. Nu am auzit
4. Nu există răspuns

Q9 Ați auzit de denumirea arie protejată Natura2000?

1. Da, am auzit
2. Da, știu ce înseamnă
3. Nu am auzit
4. Nu există răspuns

Q10 Știați că localitatea Dumneavoastră se situează într-o zonă protejată/în apropierea unei zone protejate?

1. Nu știam
 2. Am auzit de acesta
 3. Da, cunosc chiar și denumirea zonei:.....
- (treceți la întrebarea Q 13)

DG CONSULTING

Q11 Vă rugăm să precizați unde ați auzit de existența acestei arii protejate! (există posibilitatea să alegeți mai multe variante de răspuns!)

Radio	
Presă	
Campaniile de informare ale organizațiilor neguvernamentale	
Internet	
Școală	
Agenția de plăți și intervenții în agricultură (APIA)	
Televiziunea locală	
Acțiunile de informare organizate de autoritățile publice locale	
Pliante, Publicații, Afișe	
Evenimente locale	
Prieteni, cunoștințe	
Alte surse, și anume:.....	

Q12 Care sunt informațiile de care dispuneți legate de aria protejată Natura 2000?

.....

Q13 În opinia Dumneavoastră de ce este nevoie de ariile protejate Natura2000?

1. Protejarea speciilor de animale și plante
2. Protejarea elementelor peisagistice
3. Protejarea ariilor naturale/protejarea habitatelor
4. Toate cele trei
5. Altele:.....
6. Nu știu, nu există răspuns

Q14 Ce înseamnă pentru Dumneavoastră apartenența de o arie protejată?

- 1 Avantaje economice (ex.: subvenții mai mari, mai mulți turiști)
- 2 Mândrie
- 3 Posibilitatea stilului de viață sănătos
- 4 Supărare, restricții
- 5 Dezavantaje economice
- 6 Nimic

Q15 În ce măsură sunteți de acord cu afirmațiile de mai jos, legate de ariile protejate?:

		Sunt de acord	Sunt de acord într-o oarecare măsură	Nu sunt de acord
1.	Mediu mai sănătos			
2.	Nu pot fi practicate eficient activitățile agricole			
3.	Nu se pot ridica construcții în ariile protejate			
4.	Turismul se va dezvolta în zonele cu arii protejate			
5.	Vor crește daunele provocate de animalele sălbatice în aceste zone			
6.	Va crește valoarea terenului în ariile protejate			
7.	Nu pot fi realizate activități industriale			
8.	Nu poate fi exploatată masa lemnoasă, nu pot fi desfășurate activități de exploatare forestieră			
9.	Îngreunează dezvoltarea economiei locale			

Q16 Știați ce înseamnă planul de management al ariilor protejate?

- 1 Da
- 2 Nu
- 3 Nu am auzit de acesta
- 4 Nu există răspuns

Q17 Cum apreciați faptul că localitatea Dumneavoastră aparține de o zonă protejată?

- 1 În special pozitiv
- 2 În special negativ
- 3 Ar fi mai bine dacă nu ar aparține la o astfel de zonă
- 4 Nu pot decide
- 5 Nu mă afectează

Q18 Ce doriți să aflați despre zona protejată care influențează localitatea Dumneavoastră?

.....

Întrebări referitoare la măsurarea gradului de conștientizare a protecției mediului înconjurător:

Q19 Dintre afirmațiile de mai jos care se referă la Dumneavoastră? (există posibilitatea să alegeți mai multe variante de răspuns)

1. În unele cazuri solicit opinia celorlalți în privința problemelor legate de protecția mediului înconjurător.	
2. Nu discut cu nimeni despre problemele poluării mediului înconjurător.	
3. Mă îngrijorează faptul că activitatea umană afectează negativ habitatul natural al animalelor	
4. Nu colectez selectiv PET-urile la domiciliu.	
5. Mă deranjează protecția în exces a animalelor și plantelor.	
6. Câteodată discutăm despre probleme de mediu cu prietenii.	
7. Mă deranjează când oamenii poluează pâraurile/râurile.	
8. Acasă sting lumina și folosesc mai puțină energie în vederea economisirii.	
9. Mă bucură când observ animale sălbatice în mediul lor natural.	
10. Închid robinetul pentru a nu folosi apă în exces.	
11. Obişnuiesc să hrănesc păsări și animalele sălbatice pe timpul iernii.	
12. Urmăresc știrile și evenimentele legate de protecția mediului.	
13. Nu mă îngrijorează problemele legate de mediu.	
14. Mă bucură faptul că oamenii reciclează deșeurile menajere (de ex. hârtie, sticlă și cutiile de conserve)	
15. Mă supără când observ câte daune cauzează poluarea mediului.	
16. Mă simt bine în mijlocul naturii.	
17. Aș sprijini organizațiile și asociațiile care își desfășoară activități de protecția mediului.	
18. În vederea asigurării traiului cotidian, oamenii nu trebuie să trateze protecția mediului ca prioritate.	
19. Aș participa în activități de protecția mediului în zona în care locuiesc (de ex. colectarea deșeurilor)	
20. În opinia mea protecția mediului nu se află între primele trei teme care trebuie tratate cu prioritate	

Q20 În opinia Dumneavoastră care ar fi rolul următoarelor actori în rezolvarea problemelor de mediu?

	1- ne semnificativ	2-nu prea semnificativ	3- puțin semnificativ	4- semnificativ	5-foarte semnificativ
1. Persoane individuale					
2. Colectivități mici (familie, prietenii)					
3. Organizațiile neguvernamentale					
4. Organizațiile/asociațiile locale de protecția mediului					
5. IMM-urile din zonă					
6. Autoritățile publice locale					
7. Consiliul județean					
8. Statul/Guvernul					
9. Agenția pentru Protecția Mediului					
10. Uniunea Europeană					

11. Organizațiile Internaționale pentru Nemzetközi környezetvédelmi Protectia Mediului					
12. Companiile multinaționale					

Q21 Protecția mediului și protecția naturii ... (vă rugăm să alegeți numai un singur răspuns)!

1. ...nu este importantă, numai activiștii se îngrijorează în exces
2. ...este importantă deoarece poluarea mediului afectează imaginea planetei
3. ... nu este importantă deoarece delimitează activitățile economice
4. ...este importantă deoarece de asta depinde supraviețuirea omenirii
5. ...este importantă deoarece și celelalte specii au dreptul de a supraviețui

Q22 În opinia Dumneavoastră problemele de mediu reprezintă probleme semnificative? (1: nu reprezintă probleme semnificative; 5: reprezintă probleme în măsură semnificativă)

	1	2	3	4	5
Familiei și persoanei Dumneavoastră					
Generației viitoare					
Statului					
Statelor mai sărace					
Statelor mai bogate					
Faunei și florei					

Q23 Puteți specifica una sau mai multe specii de plante și animale protejate/rare, care pot fi întâlnite în preajma habitatului Dumneavoastră?

1 Da, și anume.....

2 Nu

Q24 Ce afectează cel mai mult starea mediului înconjurător? (1 nu reprezintă pericol – 3 reprezintă un mare pericol)

	1	2	3
Comportamentul localnicilor			
Companiile multinaționale			
Siturile industriale			
Activitatea agricolă			
Exploatarea forestieră			
Producția energiei regenerabile (hidrocentralele)			
Investițiile mari (de ex.: construcția drumurilor, activități miniere, etc.)			